

Sygn. akt III AUa 1720/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Feliksa Wilk (spr.)
Sędziowie:	SSA Halina Gajdzińska SSA Ewa Drzymała
Protokolant:	st.sekr.sądowy Renata Tyrka

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **A. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie Wydziału VII Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 3 października 2012 r. sygn. akt VII U 103/12

o d d a l a apelację.

sygn. akt III AUa 1720/12

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 3 października 2012 r., sygn. akt VII U 103/12, zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału

w K. z dnia 8 grudnia 2011 r., w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni A. K. emeryturę, począwszy od dnia 22 listopada 2011 r.

Zaskarżoną przez A. K. decyzją organ rentowy odmówił przyznania emerytury, uzasadniając to tym, iż nie wykazała ona wymaganego co najmniej 15 – letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Z poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych wynika, że A. K., ur. (...), legitymuje się wymaganym ogólnym stażem ubezpieczeniowym, natomiast według stanu na dzień 31 grudnia 1998 r. wykazała okres pracy w warunkach szczególnych wynoszący 14 lat, 10 miesięcy i 16 dni. W okresie od 21 sierpnia 1979 r. do 1 grudnia 1995 r. wnioskodawczy zatrudniona była w (...) S.A.: od 21 sierpnia 1979 r. do 28 lutego 1980 r. pracowała na stanowisku

robotnika pomocniczego-pracownika transportowego magazynu tytoniu, półfabrykatów i wyrobów tytoniowych, od 1 marca 1980 r. do 19 czerwca 1994 r. oraz od 13 września 1994 r. do 30 września 1994 r. pracowała na stanowisku maszynisty maszyn i urządzeń tytoniowych. We wskazanych okresach wnioskodawczyni wykonywała pracę w fabryce tytoniu polegającą na pakowaniu i rozpakowywaniu liści tytoniowych, wyrobów tytoniowych oraz przenoszeniu, sortowaniu i rozdrabnianiu tytoniu. W 1994 r. przebywała na zwolnieniach lekarskich w okresach od 20 czerwca 1994 r. do 12 września 1994 r., natomiast w 1995 r. w okresie od 28 sierpnia 1995 r. do 2 września 1995 r. oraz od 20 listopada 1995 r. do 1 grudnia 1995 r. W powyższym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał odwołanie za uzasadnione, wskazując, że wnioskodawczyni spełnia wszystkie przesłanki prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych wymienione w art. 184 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W ocenie Sądu Okręgowego praca wykonywana przez wnioskodawczynię w pełni odpowiada pracy ujętej w wykazie A, Dział X „W rolnictwie i przemyśle materiałowo-spożywczych”, poz. 3 „prace w fabrykach tytoniu: przenoszenie, sortowanie i rozdrabnianie tytoniu”, jak też w poz. 5 „prace przy zapakowywaniu i rozpakowywaniu liści tytoniu”. Sąd Okręgowy wskazał, że organ rentowy bezpodstawnie nie zaliczył do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu przebywania przez wnioskodawczynię na zasiłkach chorobowych po dniu 15 listopada 1991 r. W ocenie Sądu okresy zasiłków przypadające po 15 listopada 1991r. winny zostać zaliczone do stażu pracy w szczególnych warunkach, a kwestia ta została jednoznacznie wyjaśniona w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który np. w uchwale z dnia 27 listopada 2003 r., III UZP 10/03, stwierdził, że do okresu pracy w szczególnych warunkach wlicza się okresy zasiłku chorobowego w czasie trwania tego stosunku pracy, przypadające po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw. W związku z tym Sąd Okręgowy doliczył do stażu pracy w warunkach szczególnych okresy przebywania wnioskodawczyni na zasiłkach chorobowych od 20 czerwca 1994 r. do 12 września 1994 r., od 28 sierpnia 1995 r. do 2 września 1995 r., oraz od 20 listopada 1995 r. do 1 grudnia 1995 r., co w konsekwencji skutkuje tym, że wnioskodawczyni legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. zaskarżył apelacją powyższy wyrok i zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 184 i art. 32 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a podnosząc ten zarzut wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania od decyzji z dnia 8 grudnia 2011 r. W uzasadnieniu apelujący wywodził, że z art. 32 ust. 1a ustawy emerytalno – rentowej wynika, iż przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie, zaś powołana przez Sąd I instancji uchwała SN z dnia 27 listopada 2003 r., III UZP 10/03 w ogóle nie znajduje zastosowania w rozpoznawanej sprawie, ponieważ nie uwzględnia brzmienia przepisów ustawy emerytalno – rentowej obowiązującego od dnia 1 lipca 2004 r.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje.

Apelacja jest bezzasadna.

Zaskarżony wyrok należy ocenić jako trafny i odpowiadający prawu. Orzeczenie to zostało wydane w oparciu o niewadliwe ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny w całości podziela. Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia prawa materialnego, ponieważ przy rozpatrywaniu kwestii uprawnień wnioskodawczyni do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, jako ubezpieczonego urodzonego w (...) r., Sąd I instancji prawidłowo zastosował przepisy art. 184 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43), określające przesłanki nabycia prawa do spornego w niniejszej sprawie świadczenia. W szczególności nie doszło w niniejszej sprawie do naruszenia przepisu art. 32 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Spór dotyczący prawidłowości zastosowania cytowanego przepisu wynika stąd, że na etapie postępowania administracyjnego organ rentowy uwzględnił wnioskodawczyni jako staż pracy w warunkach szczególnych okres wynoszący łącznie 14 lat, 10 miesięcy i 16 dni, odmawiając przy tym uznania za czas wykonywania pracy

w warunkach szczególnych okresów korzystania przez wnioskodawczynię z zasiłków chorobowych po dniu 14 listopada 1991 r., tj. okresów od 20 czerwca 1994 r. do 12 września 1994 r., od 28 sierpnia 1995 r. do 2 września 1995 r., oraz od 20 listopada 1995 r. do 1 grudnia 1995 r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego takie stanowisko organu rentowego, powtórzone następnie w wywiedzionej apelacji, nie znajduje żadnego uzasadnienia.

Nieuznawanie okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa wynika wprawdzie z brzmienia przepisów ustawy emerytalno – rentowej, ale chodzi tutaj o aktualne brzmienie art. 32 tej ustawy, nadane mu dopiero ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r.

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach, która weszła w życie z dniem 1 lipca 2004 r. To w wyniku dokonanej wówczas nowelizacji art. 32 wprowadzone zostały przepisy, z których wynika, że przy ustalaniu okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik po dniu 14 listopada 1991 r. otrzymał wynagrodzenie lub świadczenia

z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa. Przepis ten należy interpretować łącznie z art. 184 ust. 1 ustawy emerytalno – rentowej, gdyż oba przepisy stanowią integralną część określającą wymagane warunki do nabycia prawa do emerytury. Zgodnie z art. 184 warunki te muszą być spełnione na dzień wejścia w życie ustawy emerytalno - rentowej tj. 1 stycznia 1999 r., a wiek jest określony w art. 32, który jest niższy od powszechnego wieku emerytalnego i może być spełniony później. Przyjęte w art. 32 ust. 1a ustawy emerytalno – rentowej różnicowanie okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach nawiązuje do daty wejścia w życie ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytury i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 107, poz. 450 ze zm.), w której poprzednia definicja okresu pracy w szczególnych warunkach pozostała niezmieniona. Okres tej pracy obejmował zarówno okresy składkowe, jak i okresy nieskładkowe, jeżeli mieściły się one w okresie wykonywania pracy zgodnie z umową o pracę. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale

z dnia 27 listopada 2003 r., III UZP 10/03 (OSNP 2004 Nr 5, poz. 87), stwierdzając, że do okresu pracy w szczególnych warunkach wlicza się okresy zasiłku chorobowego w czasie trwania stosunku pracy przypadające po dniu wejścia w życie ustawy o rewaloryzacji emerytur i rent. Wbrew stanowisku apelacji, pogląd prawny zawarty w cytowanej uchwale Sądu Najwyższego nie stracił na aktualności wskutek nowelizacji przepisów ustawy emerytalno – rentowej, jaka weszła w życie od dnia

1 lipca 2004 r. W niniejszej sprawie chodzi o okresy przypadające po dniu 15 listopada 1991 r., stąd należy wskazać, że orzecznictwo Sądu Najwyższego idzie dalej i do pracy w szczególnych warunkach pozwala zaliczyć także okresy niezdolności do pracy sprzed 1 lipca 2004 r. (wprowadzenia nowej regulacji - ust. 1a art. 32). Obecnie za ugruntowane należy uznać orzecznictwo Sądu Najwyższego, że okresy pobierania zasiłku chorobowego muszą być zaliczone do pracy w warunkach szczególnych ubezpieczonych ubiegających się o emeryturę na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej, a osiągnięcie do dnia 1 stycznia 1999 r. okresu pracy

w szczególnych warunkach, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy

o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 tej ustawy, obowiązujących od dnia 1 lipca 2004 r. (por. między innymi wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2005 r. I UK 219/04, OSNP 2005 Nr 22, poz. 361 oraz

II UK 215/04, OSNP 2005 Nr 22, poz. 360; z dnia 7 lutego 2006 r., I UK 154/05, LEX nr 272581; z dnia 16 lipca 2009 r. II UK 388/08, LEX nr 533107; z dnia 21 maja 2009 r. II UK 370/08, LEX nr 509021; a także z dnia 17 września 2007 r. III UK 51/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 328; z dnia 30 stycznia 2008 r. I UK 204/07, OSNP 2009 nr 7-8, poz. 106; z dnia 6 stycznia 2009 r. I UK 194/08, LEX nr 737378; z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 313/09, OSNP 2011 nr 19-20, poz. 260 oraz z dnia 13 lipca 2011 r., I UK 12/11, LEX nr 989126 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2012 r., I UK 367/11, LEX nr 1215125 i z dnia 18 października 2011 r., III UK 46/11 niepublikowane).

Sąd Apelacyjny podziela w pełni utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, w świetle, którego osiągnięcie do dnia 1 stycznia 1999 r. okresu pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1 cyt. wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 tej ustawy, obowiązujących od dnia 1 lipca 2004 r.

Reasumując stwierdzić należy, że okresy pobierania zasiłków chorobowych przypadające od 20 czerwca 1994 r. do 12 września 1994 r., od 28 sierpnia 1995 r. do 2 września 1995 r., oraz od 20 listopada 1995 r. do 1 grudnia 1995 r. trafnie zostały przez Sąd I instancji uznane za podlegające wliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych. Doliczenie tych okresów do uwzględnionych przez organ rentowy okresów wykonywania pracy w warunkach szczególnych, która odpowiadała pracy ujętej w wykazie A, Dział X, poz. 3 i 5, skutkuje tym, że wnioskodawczyni legitymuje się co najmniej 15 – letnim okresem wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a w konsekwencji spełnia wszystkie przesłanki prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze, że zaskarżony wyrok jest trafny, a wywiedziona apelacja nie zawierała żadnych usprawiedliwionych zarzutów, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 kpc.